

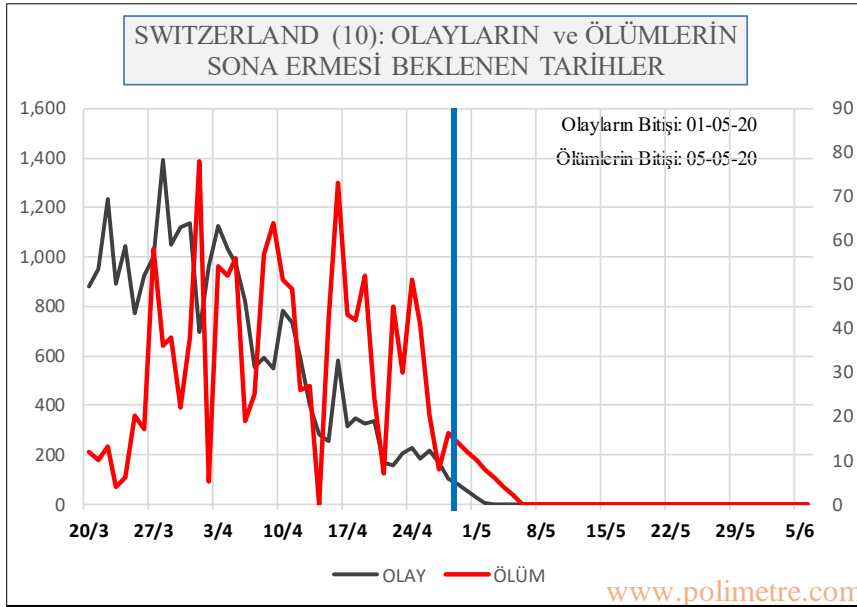
I. GİRİŞ

1. 8-Nisan-2020 tarihli CORONA-2 Raporumuzda, **“İSVİÇRE, İSPANYA ve İTALYA’nın KESİNLİKLE, NORVEÇ, DANİMARKA ve HOLLANDA’nın MUHTEMELEN ÇARE BULDUKLARINI”** belirtmiştik.
2. Adı geçen ülkelerin zamana göre çizilmiş olay, ölüm grafikleri ve bitmeleri beklenen tarihler ekli sayfalarda gösterilmektedir.
3. DSÖ’nün 28-Nisan-2020 verilerine dayanarak yapılan bu çalışma, yukarıda sayılan ülkelerde salgının 30 güne kadar sona ereceğini göstermektedir¹.
4. İZLANDA ve YENİ ZELANDA’DA salgın şimdilik sona ermiştir.
5. Salgının Mayıs-2020 içinde sona ereceği hesaplanan DEMOKRASİ ülkeler arasında ALMANYA, JAPONYA, YUNANİSTAN ve İSVEÇ sayılabilir.
6. ABD, KANADA, İNGİLTERE, FRANSA, PORTEKİZ ve GÜNEY KORE için salgının sona ereceği tarihi henüz hesaplanamamaktadır.
7. Aynı algoritma ile değerlendirilme yapıldığında, TÜRKİYE’DE OLAYLARIN 6-MAYIS, ÖLÜMLERİN DE 23-MAYIS TARİHİNDE SONA ERECEĞİ HESAPLANMAKTADIR.
8. Algoritma, Ülkelerin açıkladıkları olay ve ölüm sayılarını esas almaktadır.
9. Demokrasi Endeksinde ilk 48 sıradaki ülkelerin (Tam Demokrasi ve Kusurlu Demokrasi Ülkeleri) verileri güvenilir kabul edilmektedir. Ülkelerin Demokrasi Endeksindeki sıraları, grafiklerdeki ülke isimleri yanındaki parantez içinde gösterilmektedir.
10. TÜRKİYE’nin, Demokrasi Endeksinde ilk 48 sırada olmaması, paylaşılan verilerin şeffaf olmaması nedeniyle doğruluğu konusunda kamuoyunda tereddütler vardır.
11. Ayrıca Türkiye’deki 1 milyon kişiye düşen olay ve ölüm sayılarının DEMOKRASİ-22 ve DEMOKRASİ-48 ülkelerinin çok gerisinde olması nedenlerinden ötürü, paylaşılan olay, ölüm sayılarını ve zamana bağlı dağılımını **“TEDBİRLİ İYİMSERLİKLE”** değerlendiriyoruz.

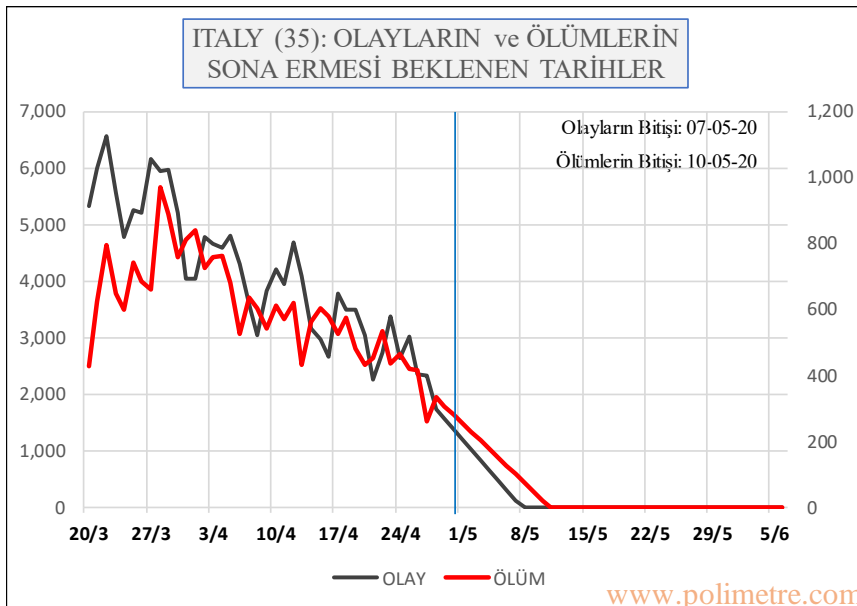
¹ İSPANYA Veri Tabanındaki yanlışlıklar nedeni ile değerlendirme dışına alındı

II. BAZI ÜLKELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ:

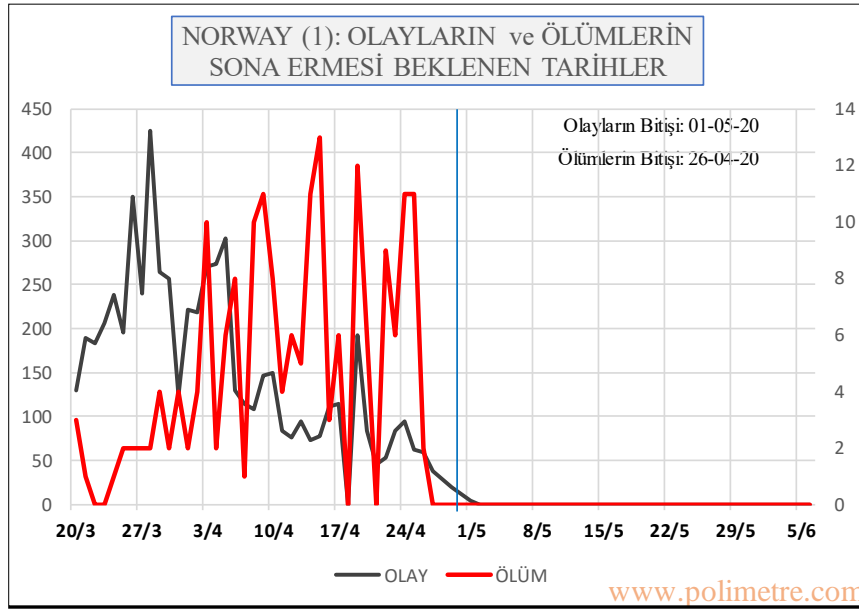
8-NİSAN-2020 TARİHLİ RAPORUMUZDA CORONA SALGININA ÇÖZÜM BULDUKLARINI AÇIKLADIĞIMIZ ÜLKELERDE, OLAYLARIN ve ÖLÜMLERİN SONA ERMESİ BEKLENEN TARİHLER

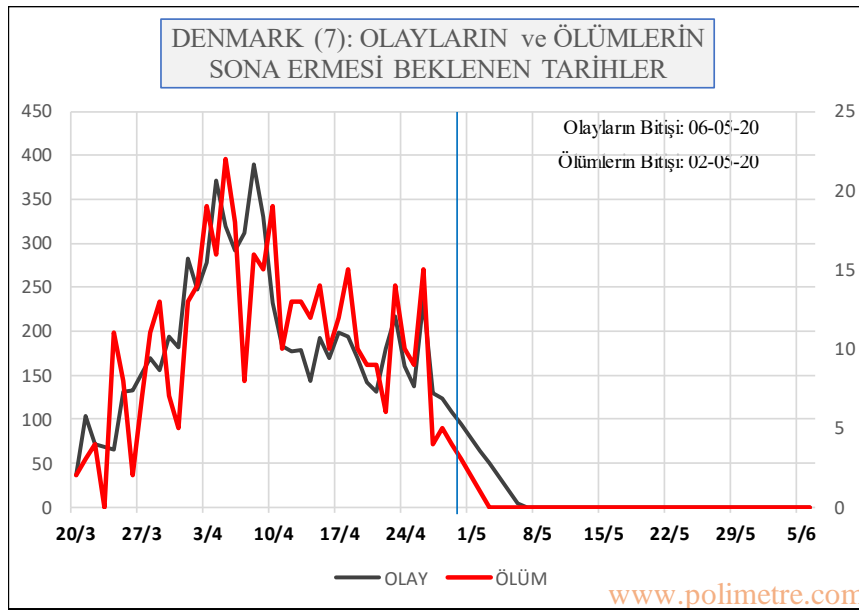
Şekil 1: İsviçre’de Olayların 1-Mayıs, Ölümlerin 5-Mayıs’ta Sona Ereceği Hesaplanmaktadır

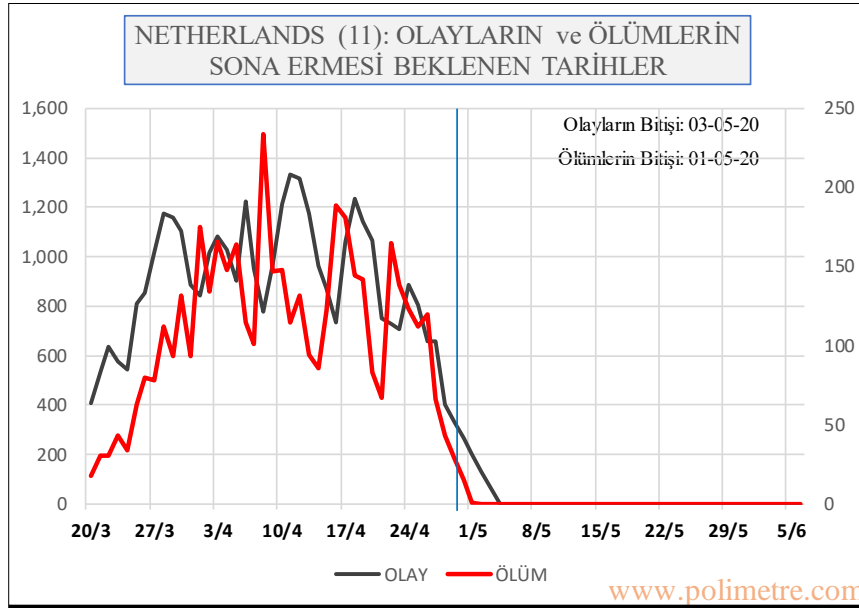
Şekil 2: İtalya’da Olayların 7-Mayıs, Ölümlerin 10-Mayıs’ta Sona Ereceği Hesaplanmaktadır

Şekil 3: Norveç’de Olayların 1-Mayis’ta Sona Ereceği, Ölümünün 26-Nisan’da Sona Erdiği Hesaplanmaktadır

Şekil 4: Danimarka’da Olayların 6-Mayıs, Ölümünün 2-Mayıs’ta Sona Ereceği Hesaplanmaktadır

Şekil 5: Hollanda'da Olayların 3-Mayıs, Ölümlerin 1-Mayıs'ta Sona Ereceği Hesaplanmaktadır

**İSPANYA VERİLERİNDE 19-NİSAN'DAN SONRA
ORTAYA ÇIKAN DÜZENSİZLİKLER NEDENİ İLE
HESAP YAPILAMAMAKTADIR.**

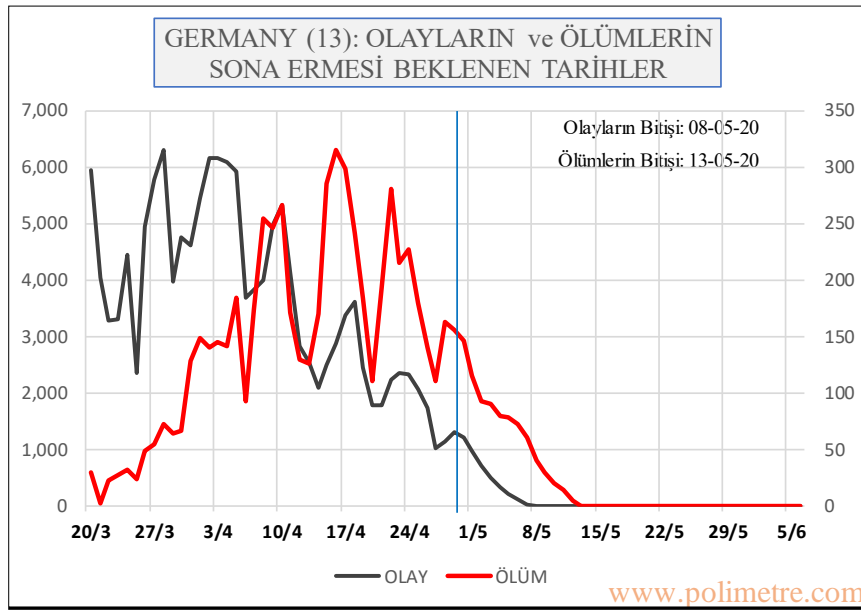
Şekil 6: İspanya Verilerindeki Maddi Yanlışlıklar Nedeni ile Öngörüle Bulunmamaktadır.

ÖLÜMLERİN BİTTİĞİ HESAPLANAN ÜLKELER:

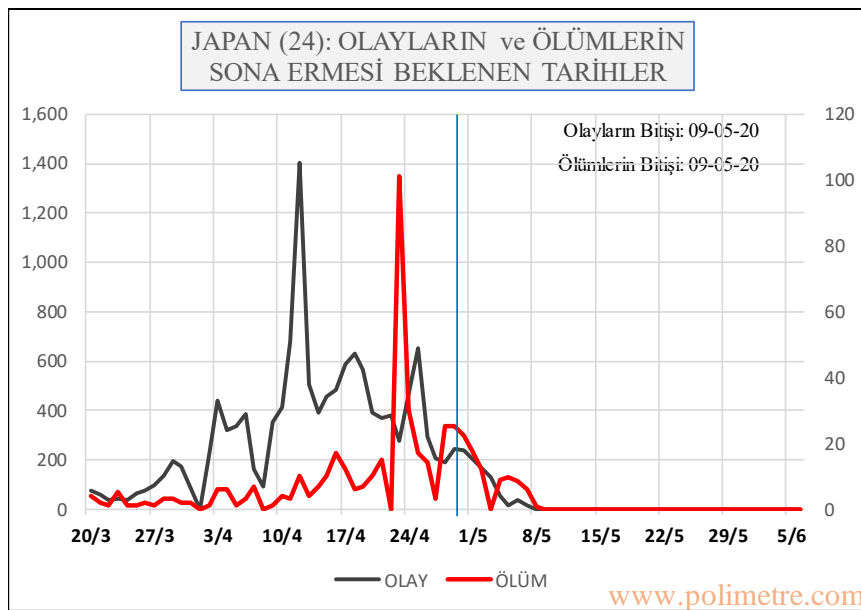
İZLANDA ve YENİ ZELANDA'da ölümlerin sona erdiği hesaplanmaktadır.

OLAY ve ÖLÜMLERİN KISA VADEDE SONA ERECEĞİ HESAPLANAN ÜLKELER:

ALMANYA, JAPONYA, YUNANİSTAN, İSVEÇ'te Olay ve Ölümün Mayıs-2020 içinde sona ereceği hesaplanmaktadır.

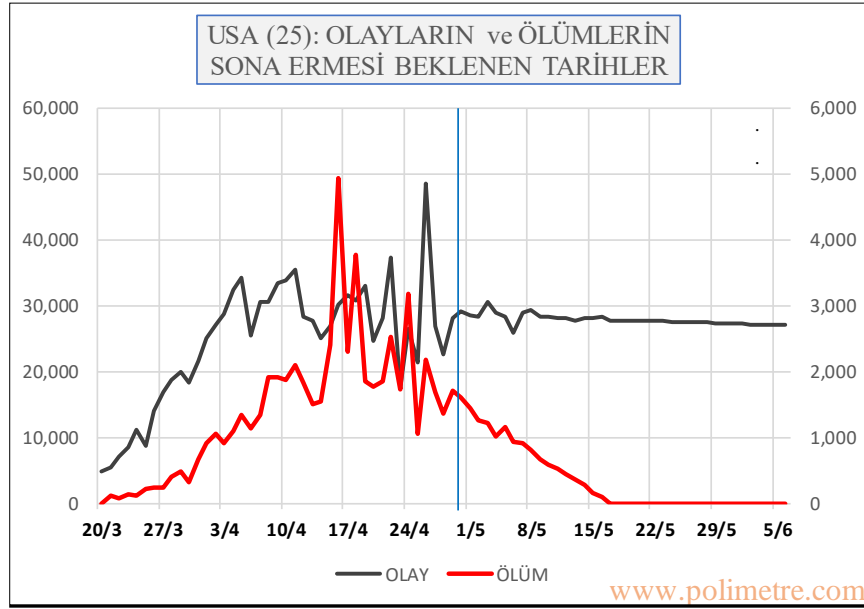
Şekil 7: ALMANYA'da Olayların 8-Mayıs, Ölümün 13-Mayıs'ta Sona Ereceği Hesaplanmaktadır

Şekil 8: JAPONYA'da Olayların ve Ölümün 9-Mayıs'ta Sona Ereceği Hesaplanmaktadır

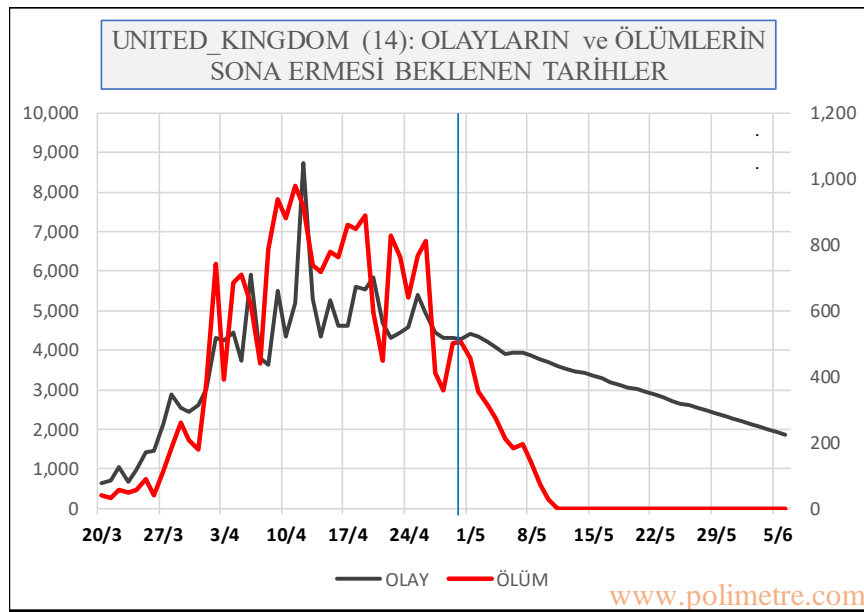
OLAY ve ÖLÜMLER İÇİN BİTİŞ TARİHİ BELİRSİZ OLAN ÜLKELER

İRLANDA, KANADA, İNGİLTERE, FRANSA, PORTEKİZ, GÜNEY KORE, ABD için bitiş tarihi hesaplayamıyoruz.

Şekil 9: ABD için Olay ve Ölümün Bitiş Tarihi Öngörü Grafiği

ABD grafiğinden Ölümün 18-Mayıs'ta sona ereceği ancak olayların süreceği görülmektedir. Ancak ölümlerin bitip olayların sürmesi durumu veri girişindeki düzensizlik nedeniyle de olabileceğinden şu an için için bir değerlendirme yapmamayı uygun buluyoruz.

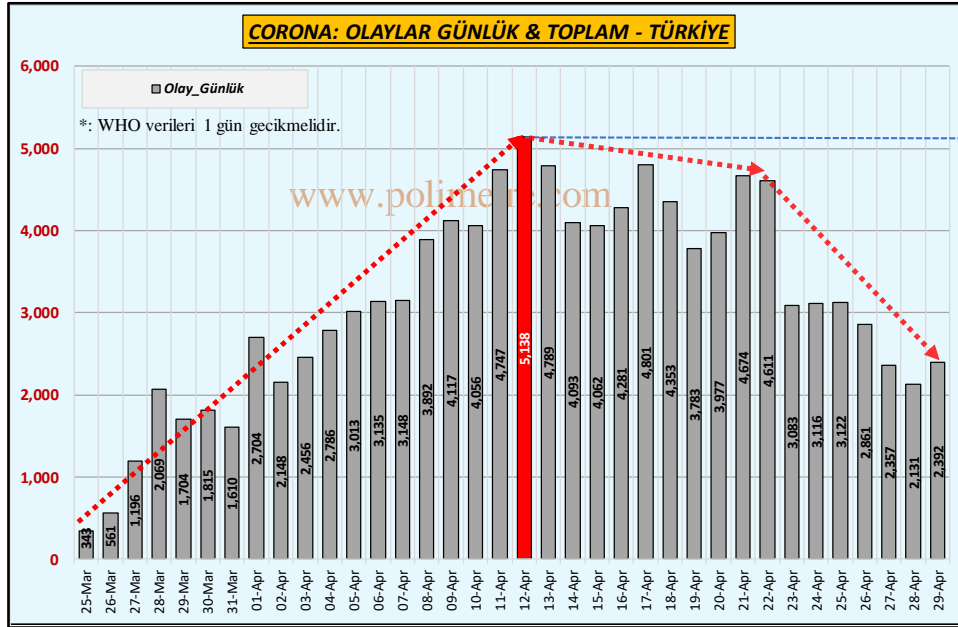

Şekil 10: İNGİLTERE için Olay ve Ölümün Bitiş Tarihi Öngörü Grafiği

İngiltere için de aynı nedenlerle yorum yapmamayı tercih ediyoruz.

III. TÜRKİYE:

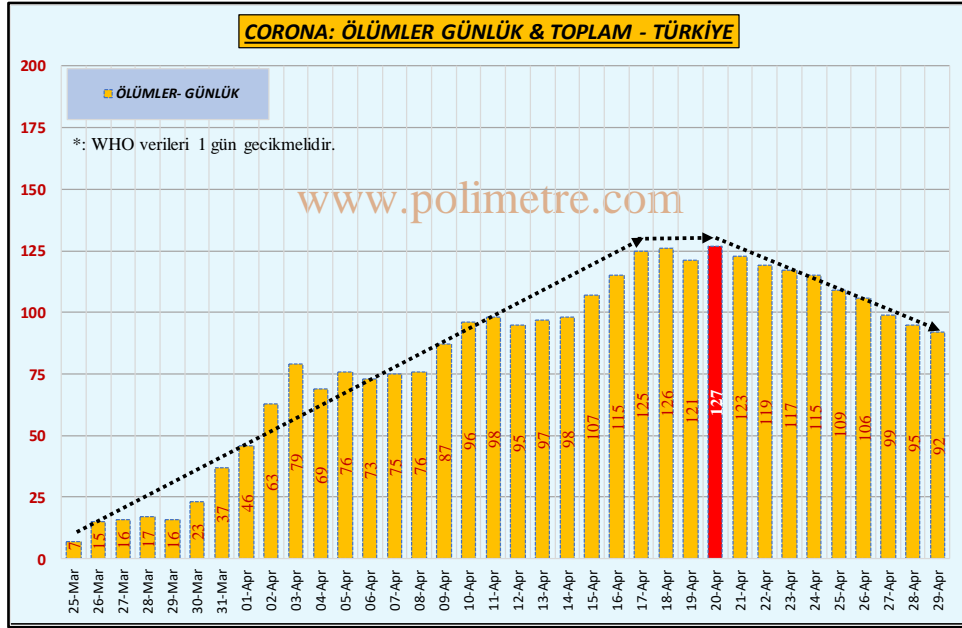
a. OLAY SAYILARININ DEĞİŞİMİ

Şekil 11: Türkiye’de Olay Sayılarının Günlük Değişimi

OLAY sayılarının en fazla olduğu gün 12-Nisan günü olarak görülmektedir. Halkın kontrolsüz olarak sokağa çıkması bu sayının açıklanmasından 1 saat sonradır. Bu nedenle bu sayıda halkın toplu olarak sokağa çıktığı gecenin bir etkisi yoktur. OLAY Sayılarında bu tarihten sonra bir tepe noktası olması gerekmektedir, ancak bu noktanın olmaması düşündürücüdür.

b. ÖLÜM SAYILARININ DEĞİŞİMİ

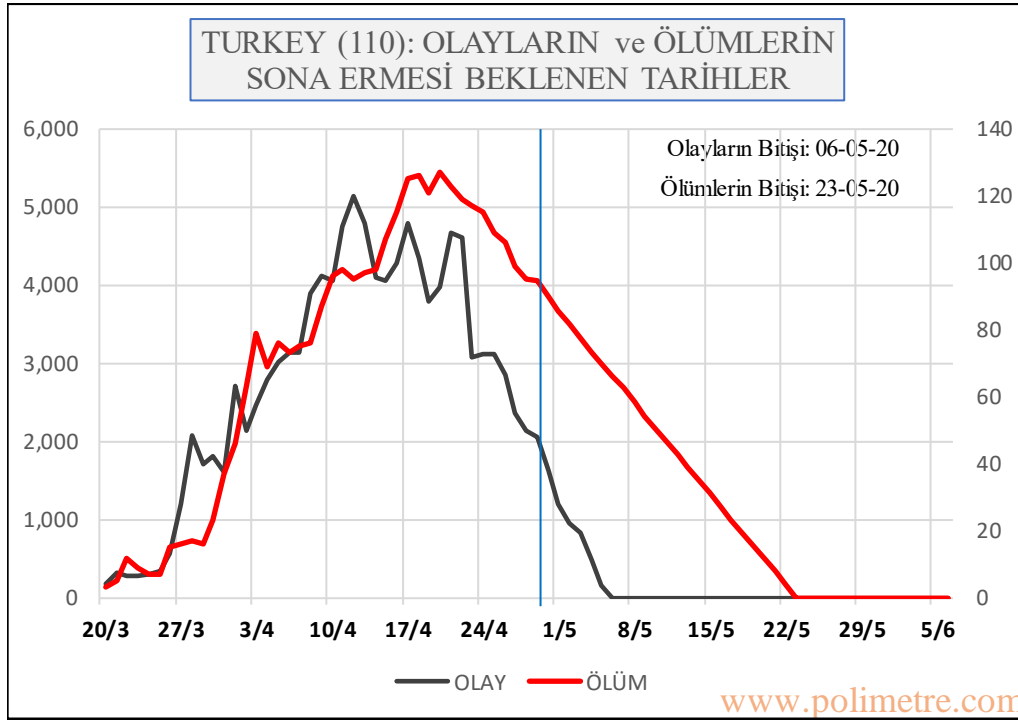
Şekil 12: Türkiye’de Ölüm Sayılarının Günlük Değişimi

17-Nisan tarihine kadar sürekli artan ÖLÜM sayıları 20-Nisan’a kadar yatay seyredip sonra inişe geçiyor.

20-Nisan tarihinden sonra da günde ortalama 4 azalıyor. Bu düzgün doğrusal hareketin devam ettirilmesi halinde ölüm sayılarının Mayıs ayı bitmeden sıfırlanacağı anlaşılmaktadır.

Ancak her gün yaklaşık 4 ölüm eksilmesi şeklinde sürmekte olan ölüm sayıları normal gözükmemektedir.

c. **OLAY ve ÖLÜMLER İÇİN HESAPLANAN SONA ERİŞ TARİHLERİ**

Şekil 13: Türkiye’de Olayların 6-Mayıs, Ölümünün 23-Mayıs’ta Sona Ereceği Hesaplanmaktadır

Hazırladığımız algoritma;

TÜRKİYE’DE OLAYLARIN 6-MAYIS, ÖLÜMLERİN DE 23-MAYIS TARİHİNDE SONA ERECEĞİNİ HESAPLAMAKTADIR.

Ancak Sağlık Bakanlığının, paylaştığı verilerin yeteri kadar şeffaf olmaması verilerin doğruluğu konusunda da tereddütler doğurmaktadır.

IV. **SONUÇ:**

- Bazı ülkelerde (İZLANDA, YENİ ZELANDA) salgın şimdilik sona ermiştir,
- Bazı ülkelerde (İSVİÇRE, İTALYA, NORVEÇ, DANİMARKA, HOLLANDA, ALMANYA, JAPONYA, YUNANİSTAN, İSVEÇ) salgın Mayıs-2020 sonuna kadar sona erecektir,
- Bazı ülkelerde (ABD, KANADA, İRLANDA, İNGİLTERE, FRANSA, PORTEKİZ, GÜNEY KORE) salgının ne zaman sona ereceği henüz belli değildir,
- Yukarıda adı geçen ülkeler Demokrasi Endeksinde ilk 48 ülke içinde olduklarından verilerine güvenilmektedir.
- Türkiye’de Sağlık Bakanlığının paylaştığı verilere göre olayların 6-Mayıs-2020, ölümlerin 23-Mayıs-2020 tarihinde sonlanacağı hesaplanmaktadır.
- Ancak bu iyimser tabloyu, Sağlık Bakanlığının yeteri kadar şeffaf olmaması, Türkiye’deki olay ve ölüm yoğunluklarının Demokrasi Endeksi’nin ilk 22 sırasındaki ülkelere göre çok geride kalması nedeniyle, “TEDBİRLİ İYİMSERLİKLE” karşılıyoruz.
- Birçok Demokrasi-48 Ülkesinde, henüz salgının bitiş tarihinin hesaplanamaması, gereksiz iyimserliğe girilmemesi konusunda önemli bir uyarı sebebidir.
- Sağlık Bakanlığının verilerinin şeffaf olmaması paylaşılan veriler hakkında kamuoyunda kuşkulara sebep olmaktadır.
- Sağlık Bakanlığının web sayfasında CORONA hakkında, herkese açık bir veri tabanı oluşturmamış olması kabul edilemez.
- Araştırmalarımızı daha sağlık ve hızlı yapabilmek için, Sağlık Bakanlığını test, olay ve ölüm sayılarını günlük olarak ve ilçe bazında paylaşmaya çağırıyoruz.